

Topic	Whistleblowers บุคคลที่ทำให้บริษัทรอดพ้นจากหายนะ
Issue	สิงหาคม 2557

Whistle blowing หรือ การแจ้งเบาะแสข้อมูลภายในขององค์กร เกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมาย การใช้ อำนาจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การทุจริต การใช้เงินอย่างไม่ถูกต้อง การคอร์รัปชัน หรือการกระทำที่เป็นภัยต่อสุขภาพ และความปลอดภัยของสังคม เพื่อให้มีการสอบสวนหาข้อเท็จจริง หรือนำมาใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อดีของ Whistle blowing นั้น จะช่วยให้องค์กรสามารถทราบความผิดปกติเป็นการล่วงหน้าและสามารถ แก้ไขปัญหาได้ทันเวลา ก่อนที่ปัญหานั้นจะลุกลามจนยากแก่การเยียวยาแก้ไข นอกจากนี้ Whistle blowing ยังช่วย จำกัดความเสียหาย และ ลดผลกระทบในทางลบอันจะส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของกิจการในระยะยาว

ปัจจุบันบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งได้นำหลักการเรื่อง Whistle blowing ไปปฏิบัติแล้ว ทั้งนี้ จากผลการ ประเมิน CGR โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย หรือ IOD ในปี 2555 พบว่าบริษัทจดทะเบียนประมาณ 54% มีช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียได้แจ้งเบาะแสกับบริษัท ทั้งการส่ง e-mail ถึงคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการ บริษัท CEO หรือมอบหมายหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งภายในบริษัททำหน้าที่รับเรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะ

ตามหลักบรรษัทภิบาลสำหรับบริษัทจดทะเบียนว่าด้วยบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย เรื่อง Whistle blowing ถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่ตลาดหลักทรัพย์ แนะนำให้บริษัทจดทะเบียนควรกำหนดเป็นนโยบาย พร้อมทั้งจัดให้มีช่องทาง ในการรับข้อร้องเรียน และกระบวนการพิจารณา โดยเปิดเผยช่องทางและกระบวนการพิจารณาใน Website และ รายงานประจำปีของบริษัท

สำหรับการกำหนดกระบวนการพิจารณานั้น มีประเด็นที่บริษัทควรคำนึงถึง คือ กำหนดให้ผู้แจ้งเบาะแสหรือ ข้อร้องเรียนควรส่งเรื่องตรงถึงกรรมการอิสระหรือกรรมการตรวจสอบ กำหนดให้ผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนเปิดเผย ชื่อตน (หรือจะไม่กำหนดก็ได้) กำหนดให้การแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนจะต้องมีหลักฐานหรือข้อมูลเพียงพอที่จะ ดำเนินการตรวจสอบต่อไปได้ กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาตั้งแต่รับเรื่องจนถึงพิจารณาเสร็จสิ้น และกำหนดให้ มีการรายงานผลการดำเนินการไปยังผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน รวมถึงการกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองผู้แจ้ง เบาะแสหรือข้อร้องเรียน

มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสนั้น บริษัทอาจกำหนดมาตรการ เช่น การกำหนดให้ผู้แจ้งเบาะแสไม่ต้อง เปิดเผยตัวตน การไม่เปิดเผยชื่อผู้แจ้งเบาะแส นอกจากนี้ บริษัทควรมีมาตรการรองรับในกรณีที่ผู้แจ้งเบาะแสเห็นว่า

ตนเองอาจไม่ได้รับความปลอดภัยหรืออาจเกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยผู้แจ้งเบาะแสสามารถร้องขอให้บริษัทมีมาตรการคุ้มครองเพิ่มเติมได้

ในเรื่อง Whistleblower มีกรณีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดและเป็นกรณีศึกษาที่กล่าวถึงกันมาก คือ กรณีของ Enron Corporation และ WorldCom กล่าวคือ คุณ Sherron Watkins อดีตผู้บริหารของ Enron ผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งสัญญาณถึงความไม่ชอบมาพากลด้านบัญชีและงบการเงินของ Enron ไปยัง CEO ของบริษัท และคุณ Cynthia Cooper ผู้สอบบัญชีและอดีตฝ่ายตรวจสอบภายในของ WorldCom ซึ่งเธอได้ทำงานอย่างหนักช่วงนอกเวลาทำการเพื่อล้วงลึกข้อมูลรายการบัญชีที่ไม่มีตัวตนมูลค่าสูงถึง 3.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ เมื่อเรื่องดังกล่าวได้เปิดเผยออกมา ทั้งคุณ Sherron Watkins และคุณ Cynthia Cooper ได้รับการยกย่องจากนิตยสาร Time ให้เป็น “บุคคลแห่งปี” หรือ “Person of the Year” ในปี ค.ศ. 2002

สำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่อง Whistle blowing นั้น ถึงเวลาแล้วที่บริษัทควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ เพื่อยกระดับบรรษัทภิบาลของบริษัทและยังเป็นการลดความเสี่ยงของกิจการในการประกอบธุรกิจ เพราะบริษัทมีโอกาสในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยมีต้นกำเนิดจากบุคคลภายในของตนได้อย่างทันที่ทันก่อนที่ปัญหาดังกล่าวจะลุกลามไปไกล ทั้งนี้ บริษัทสามารถศึกษารูปแบบการกำหนด Whistle blowing ได้จากจรรยาบรรณของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ฯ

http://www.set.or.th/th/about/overview/files/supervision/SET_Code_of_Conduct_2012.pdf หรือจากบริษัทจดทะเบียนบางแห่ง เช่น บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)

http://www.cpn.co.th/sustainability.aspx?menu=Whistleblower_Policy เพื่อเป็นตัวอย่างในการจัดทำนโยบายและกระบวนการ Whistle blowing ของตนได้อย่างชัดเจนต่อไป

CG Center : http://www.set.or.th/th/regulations/cg/cg/history_p1.html

ฝ่ายพัฒนาระบบกำกับดูแลเพื่อตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
CG Center 0-2229-2603, 2604 และ 2629